

UAB DRAUDIMO KOMPANIJA „LAMANTINAS“

**MOKUMO IR FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA
UŽ METUS PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.**

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Turinys

Santrauka.....	3
A. Veikla ir rezultatai.....	3
A.1 Veikla.....	4
A.2 Draudimo veiklos rezultatai	4
A.3 Investavimo rezultatai.....	5
A.4 Kitos veiklos rezultatai	6
B. Valdymo sistema	6
B.1 Bendro pobūdžio informacija apie valdymo sistemą	6
B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai.....	11
B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą.....	12
B.4 Vidaus kontrolės sistema	16
B.5 Atitikties funkcija	17
B.6 Vidaus audito funkcija.....	17
B.7 Aktuarinė funkcija	18
B.8 Užsakomosios paslaugos	18
C. Rizikos pobūdis.....	19
C.1 Draudimo veiklos rizika	22
C.2 Rinkos rizika.....	23
C.3 Kredito rizika.....	23
C.4 Likvidumo rizika.....	23
C.5 Operacinė rizika	24
C.6 Kita reikšminga rizika.....	24
D. Vertinimas mokumo tikslais	24
D.1 Turtas	24
D.2 Techniniai atidėjiniai.....	26
D.3 Kiti įsipareigojimai	27
E. Kapitalo valdymas	28
E.1 Nuosavos lėšos.....	28
E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas.....	29
E.3 Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme, taikymas apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą	31
E.4 Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai	31
E.5 Minimalaus kapitalo reikalavimo nesilaikymas ir mokumo kapitalo reikalavimo nesilaikymas	31

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Santrauka

UAB DK „Lamantinas“ (toliau – Bendrovė) Mokumo ir finansinės padėties ataskaita parengta vadovaujantis Europos Parlamento ir tarybos direktyvoje 2009/138/EB ir Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2015/35 bei juos papildančiuose dokumentuose apibrėžtais reikalavimais. Ataskaitoje pateikiama informacija apie Bendrovės veiklą ir rezultatus, valdymo sistemą, rizikos pobūdį, vertinimą mokumo tikslais ir kapitalo valdymą.

Nuo 2016 m. sausio 1 d. Lietuvoje ir kitose Europos sąjungos valstybėse įsigaliojo nauji draudimo įmonių veiklos bei priežiūros reikalavimai, sutrumpintai vadinami „Mokumas II“. Jų tikslas – užtikrinti geresnę draudimo produktų vartotojų apsaugą skaičiuojant rizikos vertinimu pagrįstą kapitalo pakankamumą, patiems draudikams atliekant savo rizikos ir mokumo vertinimą, atskleidžiant išsamesnę informaciją apie veiklą ir finansinę būklę.

Nuo 2007 m. Bendrovė nuosekliai ir kryptingai ruošėsi šiems reikalavimams: dalyvavo kiekybinės naujųjų mokumo reikalavimų įtakos studijose, atliko atitikties būsimiems reikalavimams analizę, pertvarkė Bendrovės valdymo sistemą, parengė ir patvirtino reikalingus dokumentus bei atnaujino ir įdiegė naujas procedūras, atliko draudimo portfelio ir kitų įsipareigojimų peržiūrą, pritaikė programinę įrangą ir atliko kitus parengiamuosius darbus. Procedūriniai bei techniniai pokyčiai buvo įgyvendinami palaipsniui, tinkamai jiems paruošiant darbuotojus, partnerius ir klientus. Siekdama užtikrinti, kad „Mokumas II“ reikalavimams būtų pasirengta tinkamai, Bendrovė konsultavosi su tarptautiniais ir Lietuvos verslo konsultantais, kėlė darbuotojų kvalifikaciją. Visi šie veiksmai užtikrino savalaikį pasirengimą naujesiems reikalavimams.

Mokumo kapitalo poreikio vertinimui, Bendrovė naudoja „Mokumas II“ standartinę formulę. 2016 m. gruodžio mėn. Bendrovė atliko savo rizikos ir mokumo vertinimą, kurio rezultatus pateikė Lietuvos bankui.

2016 m. sausio 1d. Bendrovė perėjo prie apskaitos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (toliau – TFAS). Ruošiantis šiems pokyčiams, Bendrovė su konsultantų pagalba atliko išsamią įmonės finansų apskaitos bei finansinės atskaitomybės atitikties TFAS analizę ir pagal parengtą veiksmų planą atliko atitinkamus procedūrinius, dokumentinius ir programinius pakeitimus, kėlė darbuotojų kvalifikaciją. Perėjimo įtaka finansiniams rezultatams ir apskaitai detalai atskleista Bendrovės finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, kuris yra skelbiamas Bendrovės internetinėje svetainėje.

A. Veikla ir rezultatai

Informacija apie bendrovę:

Pilnas bendrovės pavadinimas:	UAB draudimo kompanija „Lamantinas“
Bendrovės kodas:	110062097
Bendrovės pagrindinės buveinės adresas:	Z.Sierakausko g. 15A, Vilnius
Telefonas, faksas:	(370 5) 233 52 38, (370 5) 233 30 92
El. paštas, svetainės adresas:	lamantinas@lamantinas.lt , www.lamantinas.lt
Bendrovės akcininkas:	Bronius Bradauskas (100 proc.)
Bendrovės valdybos nariai:	Danguolė Bradauskienė, Daiva Radzevičienė, Žana Kraučėnienė
Bendrovės generalinė direktorė:	Danguolė Bradauskienė

Priežiūros institucija:

Lietuvos banko Priežiūros tarnyba
Žirmūnų g. 51, Vilnius, Lietuva

Bendrovės išorės auditorius:

J. Bareišos individuali audito įmonė, auditorė V. Šimkienė
A. J. Povilaičio g. 3-81, Vilnius, Lietuva

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

UAB draudimo kompanija „Lamantinas“ įkurta 1994 m. lapkričio mėnesį. Bendrovės Klaipėdos agentūra veiklą pradėjo nuo 1999 m.. Įstatinis UAB DK „Lamantinas“ kapitalas 2016 metų gruodžio 31d. buvo 3,85 mln. EUR.

Bendrovės vienasmenis valdymo organas – administracijos vadovas (generalinė direktorė), o kolegialus valdymo organas - bendrovės valdyba, sudaryta iš 3 asmenų. Aukščiausias bendrovės valdymo organas yra vienintelis akcininkas.

2016 m. gruodžio 31d. Bendrovėje dirbo 15 darbuotojų.

A.1 Veikla

Vienintelė UAB DK „Lamantinas“ vykdoma draudimo veikla – laidavimo draudimas, pagal Atsakomybės, atliekant muitinės procedūras (toliau – AAMP), sudarantis 98 proc. bendrovės pajamų. Draudimo objektas yra turiniai interesai, susiję su muitinės procedūros vykdytojo prievole sumokėti muitinei teisės aktų numatyta tvarka, atvejais bei dydžiais, maito bei akcizo mokesčius. Tiesioginio draudimo pagal kitas draudimo rūšis įmonė nevykdo. Papildomas pajamas Bendrovė uždirba iš agentinės veiklos, platindama transporto priemonių savininkų ir valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo polisus, gydymo išlaidų užsienyje, transporto priemonių bei turto draudimo polisus. Grynasis Bendrovės pelnas 2016 m. siekė 821 tūkst. EUR ir tai yra 19 proc. mažiau nei 2015 m.. Pelno mažėjimą įtakojo pasirašytų įmokų kritimas ir numatomų išmokėjimų techninio atidėjinio augimas. Šie pokyčiai detaliau paaiškinami ataskaitos A.2 dalyje.

Bendrovė veiklą vykdo tik Lietuvos Respublikos teritorijoje. UAB DK „Lamantinas“ 99proc. klientų yra juridiniai asmenys. Įmonės rezultatai jautriai reaguoja į Lietuvos ekonomikos svyravimus bei teisinių aktų pakeitimus, ypač susijusius su maito, akcizo bei PVM mokesčiais. Reikšmingi Bendrovei teisinės bazės pokyčiai yra susiję su „Mokumas II“, TFAS ir Muitinės departamento reikalavimais pateikiamoms garantijoms.

A.2 Draudimo veiklos rezultatai

Bendrovės pasirašytos įmokos lyginant su 2015 m. sumažėjo 1,5 proc.. Šį pokytį įtakojo konkurencinė aplinka rinkoje. Draudimo išmokos išliko nepakitę.

1 lentelė. UAB DK Lamantinas draudimo veiklos rezultatų palyginimas

		2016 m., tūkst. EUR	2015 m., tūkst. EUR	Pokytis, tūkst EUR	Pokytis, %
1	Pasirašytų įmokų suma	3 115	3 163	(48)	(1,5)
2	Išmokos	(42)	(41)	1	2
3	Išieškotos sumos	8	18	(10)	(55)

Pasirašytų draudimo įmokų struktūra pagal draudimo polisų, garantijų tipą išliko iš esmės nepakitusi.

2 lentelė. UAB DK Lamantinas draudimo įmokų struktūra pagal polisų tipus

		2016 m., %	2015 m., %	Pokytis, %
1	Trumpalaikiai polisai (vienkartinės garantijos)	59	57	-2
2	Ilgalaikiai draudimo polisai (bendrosios garantijos)	41	43	2

UAB DK „Lamantinas“ 2016 m. metų pelnas 821 097 EUR. Tai yra 19 proc. mažiau nei 2015 m., o pagrindinė priežastis 2 proc. (133 724 EUR) padidėjusios draudimo išmokų sąnaudos ir 3 proc. (75 676 EUR) padidėjusios grynosios veiklos sąnaudos .

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Bendrovės 2016 m. draudiminis nuostolingumas yra 4 proc. (2015 m. - 0 proc.). Kadangi bendrovės išmokų sumos yra mažos (apie 40 000 EUR, 1 proc. nuo uždirbtų įmokų), tai nuostolingumas yra labai jautrus numatomų išmokėjimų techninio atidėjimo pokyčiams.

Grynųjų veiklos sąnaudų padidėjimą įtakojo 2 proc. (47 033 EUR) administracinių sąnaudų augimas.

3 lentelė. UAB DK Lamantinas veiklos rezultatai

	2016 m., tūkst. EUR	2015 m., tūkst. EUR	Pokytis
Pasirašytos draudimo įmokos	3 115	3 163	(48)
Uždirbtos įmokos	3 096	3 116	(20)
Draudimo išmokų sąnaudos	(124)	10	134
Grynosios veiklos sąnaudos	(2 091)	(2 016)	75
Įsigijimo sąnaudos	(1 357)	(1 329)	28
Administracinės sąnaudos	(734)	(687)	47
Investicinės veiklos rezultatas	84	75	9
Kitos pajamos – sąnaudos	4	13	(9)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	969	1 198	(229)
Pelno mokestis	(148)	(180)	32
Metų pelnas (nuostoliai)	821	1 018	(197)
Nuostolingumas, %	4	0	4 p.p.
Veiklos sąnaudų rodiklis, %	68	65	3 p.p.
Sudėtinis sąnaudų rodiklis, %	72	65	7 p.p.

Sąlyginai žemą Bendrovės sudėtinių sąnaudų rodiklį užtikrina efektyvios Rizikos valdymo ir Vidaus kontrolės sistemos.

A.3 Investavimo rezultatai

Siekiant užtikrinti investicijų stabilumą, Bendrovė nuosekliai laikosi konservatyvios investavimo politikos.

Virš 80 proc. Bendrovės investicijų portfelio (išskyrus investicijas įmonės reikmėms) yra investicijos į likvidų nekilnojamąjį turtą Lietuvos Respublikoje (biurai, prekybinės paskirties patalpos, gyvenamosios patalpos didžiuosiuose Lietuvos miestuose ir žemės sklypai, turintys didelį vystymo potencialą). Šių investicijų pajamingumas siekia 1,90 proc.. Lyginant su 2015 m. investicijos į nekilnojamąjį turtą sumažėjo 6,5 proc., dėl vieno objekto pardavimo.

2016 m. buvo pereita prie TFAS ir perkainotas turtas, naudojamas įmonės reikmėms, dėl ko jo vertė išaugo dvigubai.

Pagrindinė UAB DK „Lamantinas“ finansinė investavimo kryptis, susijusi su iki 1,7 metų trukmės Lietuvos vyriausybės vertybiniais popieriais (toliau – VVP). 2016 m. gruodžio 31d. šios investicijos sudarė 17 proc. bendro investicijų portfelio (išskyrus investicijas įmonės reikmėms), tai 10 p.p. mažiau nei 2015 m.. Reikšmingas 48,8 proc. investicijų į VVP sumažėjimas 2016 m. yra dėl trumpalaikių ir iki 2-jų metų trukmės VVP trūkumo rinkoje.

Visų Bendrovės finansinių investicijų valiuta yra euras.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

4 lentelė. UAB DK Lamantinas investicinės veiklos rezultatai

	2016 m., tūkst. EUR	2015 m., tūkst. EUR	Pokytis, tūkst. EUR	Pokytis, %
Investicinis turtas	4 242	4 538	(296)	(6,5)
Pajamos	84	61	23	37,7
Pajamingumas, %	1,98	1,35		
Turtas įmonės reikmėms	630	313	(317)	101
Vyriausybės vertybiniai popieriai	894	1 746	(852)	(48,8)
Indėliai kredito įstaigose	145	145	-	-
Pajamos	2	15	(13)	(87)
Pajamingumas, %	0,28	0,77		
Viso investicijos	5 911	6 742	(831)	(12,3)

Dėl Europos Centrinio Banko vykdomos žemų palūkanų normos politikos, Bendrovė nesitiki didesnės finansinių investicijų grąžos ateinančiais metais, tačiau investavimo strategijos keisti neketina.

A.4 Kitos veiklos rezultatai

Kitos veiklos rezultatai Bendrovėje yra nereikšmingi.

B. Valdymo sistema

B.1 Bendro pobūdžio informacija apie valdymo sistemą

Bendrovės valdymo sistemą sudaro šios pagrindinės dalys:

- Valdymo sistemos politika ir Organizacinė struktūra, su aiškiai apibrėžtomis atsakomybėmis, atskaitomybe ir funkcijų paskirstymu;
- Pagrindinės funkcijos ir reikalavimai nepriekaištingai reputacijai, kvalifikacijai ir patirčiai;
- Rizikos valdymo sistema;
- Vidaus kontrolės sistema.

Bendrovės valdymo sistema atitinka Bendrovės verslo strategiją, veiklos ir rizikų pobūdį, mastą bei sudėtingumą. Valdymo sistema Bendrovėje yra bent kartą per metus peržiūrima ir atnaujinama, atsižvelgiant į veiklos ar rizikų pasikeitimus.

Valdymo sistemos politika ir organizacinė struktūra

Bendrovėje yra įdiegta skaidri organizacinė struktūra, kuri kartu su Valdymo sistemos politika ir kitais vidaus reglamentais nustatato kiekvieno darbuotojo pareigas ir atsakomybes, pavaldumą, atsiskaitymą ir pareigų atskyrimą.

Pagrindiniai Bendrovės valdymo organai:

- akcininkas,
- valdyba,
- generalinė direktorė.

Bendrovės organizacinėje struktūroje taip pat yra įgyvendinamos šios pagrindinės funkcijos:

- rizikos valdymo,
- aktuarinė,
- vidaus audito,

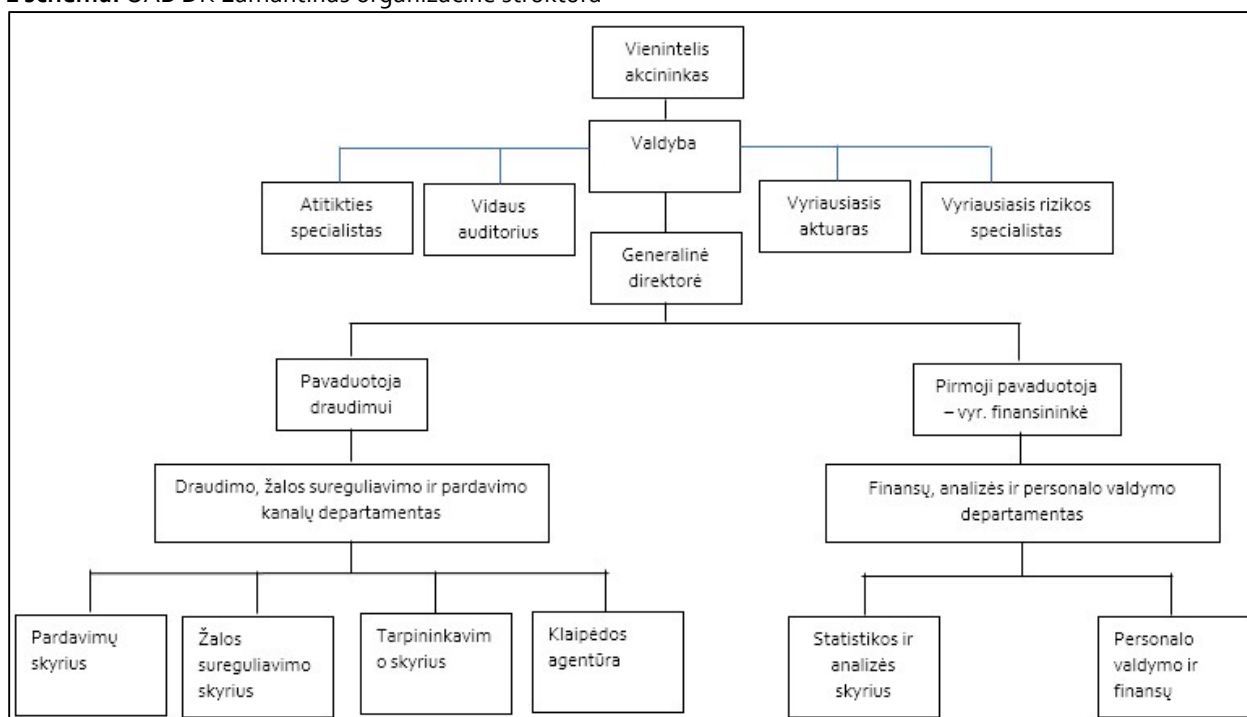
Mokumo ir finansinės padėties ataskaita už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

- atitikties.

Už pagrindines funkcijas atsakingi darbuotojai yra pavaldūs tiesiogiai Bendrovės valdybai.

Bendrovėje yra 2 departamentai pavaldūs generalinei direktorei. Departamentai turi savo skyrius ir vieną regioninį padalinį - Klaipėdos agentūrą.

1 schema. UAB DK Lamantinas organizacinė struktūra



Vienintelis akcininkas

Vienintelis akcininkas - aukščiausias Bendrovės valdymo organas.

Pagrindinės vienintelio akcininko funkcijos:

- Keisti Bendrovės įstatus;
- Rinkti ir atšaukti Valdybą ar jos narius;
- Tvirtinti metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- Priimti sprendimą padidinti arba sumažinti įstatinį kapitalą;
- Priimti sprendimus dėl pelno (nuostolių) paskirstymo ir kt.

Valdyba

Valdyba yra pagrindinis kolegialus Bendrovės valdymo ir sprendimų priėmimo organas. Valdybą sudaro trys nariai. Valdybos posėdžiai Bendrovėje vyksta ne rečiau kaip kartą per ketvirtį.

Valdybos išrinkimo, darbo tvarkos ir atsakomybės aprašymas yra aprašytas Valdybos darbo reglamente, Valdybos pareigos ir atsakomybės yra detalizuojamos Bendrovės politikose, jų prieduose ir kituose dokumentuose.

Pagrindinės valdybos atsakomybės yra:

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

- Bendrovės politikų ir kitų pagrindinių vidaus tvarkų tvirtinimas,
- veiksmingos valdymo sistemos, įskaitant organizacinę struktūrą, vidaus kontrolės sistemos ir rizikų valdymo sistemos tinkamą įgyvendinimą Bendrovėje,
- strateginių tikslų ir priemonių šiems tikslams pasiekti nustatymą, Finansinės atskaitomybės, Rizikos valdymo strategijos, Investavimo strategijos, Pardavimų strategijos, norimos prisiimti rizikos (rizikos apetito), rizikos tolerancijos ribų ir kitų dokumentų tvirtinimas,
- strateginių tikslų pasiekimo vertinimo ir kontrolės procedūrų įgyvendinimą,
- dalyvavimas perspektyvinio savo rizikos ir mokumo vertinimo procese ir šio vertinimo ataskaitos tvirtinimas,
- Bendrovės veiklos priežiūra (įskaitant rizikų ataskaitų peržiūrą),
- sprendimų dėl veiklos rangos sutarčių pasirašymo priėmimą,
- kitų svarbiausių Bendrovei sprendimų priėmimas.

Generalinė direktorė

Generalinė direktorė organizuoja ir kontroliuoja Bendrovės veiklą remiantis Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais, Bendrovės valdybos ir akcininko sprendimais, Bendrovės politikomis ir kitais dokumentais.

Generalinė direktorė yra skiriama Bendrovės valdybos ir yra jai atskaitinga. Generalinės direktorės pareigos ir atsakomybės yra detalizuojamos Bendrovės politikose, jų prieduose ir kituose dokumentuose.

Pagrindinės Bendrovės generalinės direktorės atsakomybės:

- tinkamo nustatytų politikų, strategijų, tvarkų įgyvendinimo užtikrinimas,
- savalaikis Bendrovės politikų ir kitų pagrindinių vidaus tvarkų parengimo ir peržiūros organizavimas,
- rizikos valdymo sprendimų, nustačius reikšmingą rizikos padidėjimą, priėmimas,
- atitikties specialisto nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir patirties vertinimas,
- esminės informacijos pateikiamos išorės institucijoms tvirtinimas,
- kitų sprendimų, suteiktų įgaliojimų ribose, priėmimas.

Vyriausiasis aktuaras

Vyriausiasis aktuaras yra atsakingas už aktuarinės funkcijos Bendrovėje atlikimą.

Vyriausiasis aktuaras yra skiriamas Bendrovės valdybos ir yra jai atskaitingas. Vyriausiasis aktuaras savo pareigoms atlikti turi teisę gauti visą reikiamą informaciją ir resursus.

Pagrindinės Vyriausiojo aktuario atsakomybės:

- draudimo įmokų pakankamumo apskaičiavimas,
- reguliarus draudimo rizikos prisiėmimo politikos įvertinimas,
- aktuarinių skaičiavimų, reikalingų perspektyviniam savo rizikos ir mokumo vertimui, atlikimas,
- Techninių atidėjinių skaičiavimo ir mokumo kapitalo vertinimo politikos peržiūra ir atnaujinimas,
- duomenų, reikalingų mokumo kapitalo vertinimui, techninių atidėjinių skaičiavimui ir perspektyviniam savo rizikos vertimui, surinkimas, kokybės vertinimas ir duomenų registrų administravimas,
- techninių atidėjinių patirties analizės atlikimas,
- techninių atidėjinių, mokumo kapitalo vertinimo apskaičiavimas, skaičiavimų rezultatų patikrinimas,
- techninių atidėjinių skaičiavimo ir mokumo kapitalo vertinimo procesų metu atliktų procedūrų dokumentavimas,
- prielaidų, reikalingų atitinkamiems skaičiavimams, nustatymas,
- atitinkamiems skaičiavimams taikomų metodikų įvertinimas,
- Mokumo ir finansinės būklės ataskaitos parengimas,

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

- su techniniais atidėjiniais ir mokumo kapitalo padėtimi susijusios informacijos teikimas valdybai,
- įstatymų numatytais atvejais, informacijos teikimas priežiūros institucijai,
- informacijos priežiūros institucijai pagal „Mokumo II“ reikalavimus parengimas.

Vyriausiasis rizikos specialistas

Vyriausiasis rizikos specialistas yra atsakingas už rizikos valdymo funkcijos Bendrovėje atlikimą.

Vyriausiasis rizikos specialistas yra atsakingas už pagalbos suteikimą valdybai įdiegiant Bendrovėje veiksmingą rizikos valdymo sistemą, rizikos valdymo sistemos stebėjimą, informacijos apie rizikas teikimą valdybai ir kitas užduotis nustatytas Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose, Bendrovės valdybos ir akcininko sprendimuose, Bendrovės politikose ir kituose dokumentuose.

Vyriausiasis rizikos specialistas yra skiriamas Bendrovės valdybos ir yra jai atskaitingas. Vyriausiasis rizikos specialistas savo funkcijoms atlikti turi teisę gauti visą reikiamą informaciją ir resursus.

Pagrindinės vyriausiojo rizikos specialisto atsakomybės:

- informacijos apie rizikas, reikalingos reikšmingiems sprendimams priimti, pateikimas valdybai.
- planuojamų nuosavo kapitalo operacijų įvertinimas, dokumentavimas ir informacijos pateikimas valdybai,
- reguliarius nuosavo kapitalo struktūros ir kokybės įvertinimas ir informacijos pateikimas valdybai,
- Vidutinės trukmės kapitalo valdymo plano parengimas, atitikties planui stebėjimas ir informacijos pateikimas valdybai,
- Kapitalo valdymo politikos peržiūra ir atnaujinimas,
- perspektyvinio savo rizikos vertinimo atlikimas, rezultatų patikrinimas, dokumentavimas, ataskaitų parengimas ir pateikimas Valdybai bei priežiūros institucijai,
- rizikos scenarijų ir pagrindinių prielaidų pasiūlymas,
- Perspektyvinio savo rizikos ir mokumo vertinimo politikos peržiūra ir atnaujinimas.

Atitikties specialistas

Atitikties specialistas yra atsakingas už atitikties funkcijos Bendrovėje atlikimą.

Atitikties specialistas yra atsakingas už atitikties Bendrovės veiklą reglamentuojantiems teisės aktams vertinimą, teisės aktų pasikeitimo stebėjimą, atitikties rizikos vertinimą ir kitas užduotis nustatytas Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose, Bendrovės valdybos ir akcininko sprendimuose, Bendrovės politikose ir kituose dokumentuose.

Atitikties specialistas yra skiriamas Bendrovės valdybos ir yra jai atskaitingas. Atitikties specialistas savo funkcijoms atlikti turi teisę gauti visą reikiamą informaciją ir resursus.

Pagrindinės atitikties specialisto atsakomybės:

- Bendrovės darbuotojų reputacijos, kvalifikacijos ir patirties vertinimas (išskyrus savo vertinimą),
- informacijos priežiūros institucijai apie planuojamus skirti valdybos narius, administracijos vadovą, ir kitus pagrindinės funkcijas atliekančius asmenis (įskaitant informaciją apie atliktą nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir patirties vertinimą) parengimas ir pateikimas,
- esamų ar galimų interesų konfliktų registracija interesų konfliktų registre, jų vertinimas ir generalinės direktorės ir valdybos informavimas apie interesų konfliktus,
- informacijos priežiūros institucijai apie Bendrovės sudarytas sutartis (atitinkančias nustatytus kriterijus) įskaitant sutartis dėl esminės funkcijos atlikimo veiklos rangos būdu parengimas ir pateikimas,
- atsakomybei priskirtų politikų peržiūrą ir atnaujinimą,
- nuolatinį teisės aktų ir Bendrovės vidaus dokumentų pasikeitimų stebėjimas,
- atitikties rizikos vertinimas Bendrovėje,

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

- Atitikties ataskaitos parengimas ir pateikimas,
- Bendrovės darbuotojų informavimas ir mokymas, siekiant užtikrinti jų galimybę tinkamai prisidėti prie atitikties vertinimo proceso.

Vidaus auditorius

Vidaus auditorius yra atsakingas už vidaus audito funkcijos Bendrovėje atlikimą. Vidaus auditorius nėra atsakingas už jokių kitų funkcijų Bendrovėje atlikimą.

Vidaus auditorius yra atsakingas už objektyvaus ir nepriklausomo audito atlikimą ir kitas užduotis nustatytas Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose ir Vidaus audito politikoje.

Vidaus auditorius yra skiriamas Bendrovės valdybos ir yra jai atskaitingas. Vidaus auditorius savo funkcijos atlikti turi teisę gauti visą reikiamą informaciją ir resursus.

Vidaus auditoriaus pagrindinės atsakomybės:

- Vidaus audito politikos peržiūra ir atnaujinimas,
- vidaus audito veiklos planavimas atsižvelgiant į rizikas,
- tinkamas vidaus audito užduočių planavimas, atlikimas ir rezultatų pranešimas valdybai,
- metinės vidaus audito ataskaitos parengimas ir pateikimas valdybai,
- įstatymų nustatytais atvejais priežiūros institucijos informavimas,
- sprendimų dėl vidaus audito rekomendacijų įgyvendinimo kontrolė.

Bendrovės politikose yra apibrėžiama ir visų darbuotojų atsakomybė už:

- Bendrovės profesinės etikos kodekso laikymąsi,
- informacijos apie reikšmingus savo reputacijos, kvalifikacijos ir patirties pasikeitimus pateikimą atitikties specialistui ir generalinei direktorei,
- informacijos apie esamus ar galimus interesų konfliktus teikimą atitikties specialistui,
- informacijos apie rizikas ar jų padidėjimą teikimą vyriausiajam rizikos specialistui,
- su atitikties rizika ar jos padidėjimu susijusios informacijos teikimą atitikties specialistui,
- informacijos reikalingos aktuarinei funkcijai atlikti teikimą vyriausiajam aktuarui,
- informacijos reikalingos vidaus audito funkcijai atlikti teikimą vidaus auditoriui.

Už pagrindines funkcijas atsakingų asmenų bei kitų vadovų ir darbuotojų pareigos, atsakomybės bei atskaitomybė detaliam apibrėžiamos atitinkamose politikose, pareigybinėse instrukcijose, procesų schemose ir aprašymuose bei kituose vidaus dokumentuose.

Siekiant tinkamai įgyvendinti nustatytas atsakomybes, Bendrovėje yra sukurti ir administruojami atitinkami registrai, katalogai bei naudojamos kitos pagalbinės priemonės.

Pareigų atskyrimo principas Bendrovėje yra įgyvendintas taikant proporcingumo principus, atsižvelgiant į nedidelį darbuotojų skaičių, nedideles veiklos apimtis ir sudėtingumą. Kai pilnai atskirti pareigų nėra įmanoma, Bendrovėje numatytos papildomos kontrolės procedūros dėl nepakankamo atskyrimo kylančioms rizikoms sumažinti.

Darbo apmokėjimo ir darbuotojų skatinimo politika

Darbo apmokėjimo ir darbuotojų skatinimo politikoje apibrėžiami darbo apmokėjimo principai, skatinimo pagrindai bei priemonės. Ši politika atitinka Bendrovės verslo strategiją ir tikslus.

Nustatant atlygį darbuotojams, Bendrovėje vadovaujamosi šiais principais:

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

- užmokesčio priklausomybė nuo kvalifikacijos, sudėtingumo, atsakomybės;
- lygus apmokėjimas už lygų darbą;
- nuolatinis darbo apmokėjimo sistemos tobulinimas.

Bendrovės darbuotojų atlygį sudaro:

- bazinis atlyginimas (mėnesinė alga);
- skatinimas (priedas).

Bazinis atlyginimas yra pagal darbo sutartį mokamas mėnesinis darbo užmokestis ir sudaro didžiąją pilno atlygio už darbą dalį.

Skatinimas (priedas) yra kintama atlygio dalis, priklausanti nuo individualių, skyriaus ar Bendrovės rezultatų bei darbuotojų žinių lygio, darbo drausmės ir pan..

Darbuotojai gali būti skatinami:

- padėka/pagyrimu;
- papildomomis atostogomis;
- vienkartinėmis piniginėmis premijomis.

Informacija apie sandorius

2016 m. Bendrovė sudarė nekilnojamojo turto pirkimo-pardavimo sutartį su akcininku.

B.2 Kompetencijos ir tinkamumo reikalavimai

Visi Bendrovės darbuotojai privalo turėti tinkamą kvalifikaciją ir reputaciją paskirtoms pareigoms atlikti, elgtis sąžiningai bei laikytis Bendrovės Profesinės etikos kodekso. Bendrovės valdybos nariams, kitiems vadovams ir pagrindines funkcijas atliekantiems darbuotojams papildomai keliami griežtesni reikalavimai, kurie atitinka teisės aktuose nustatytus nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir patirties tinkamumo eiti pareigas reikalavimus.

Vadovaujantys ir už pagrindines funkcijas atsakingi asmenys turi:

- turėti pakankamą profesinę patirtį, reikalingą pareigoms atlikti,
- turėti reikiamą išsilavinimą,
- būti susipažinę su atitinkamomis pareigomis susijusiais teisės aktais bei Bendrovės politikomis,
- atitikti teisės aktų nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus.

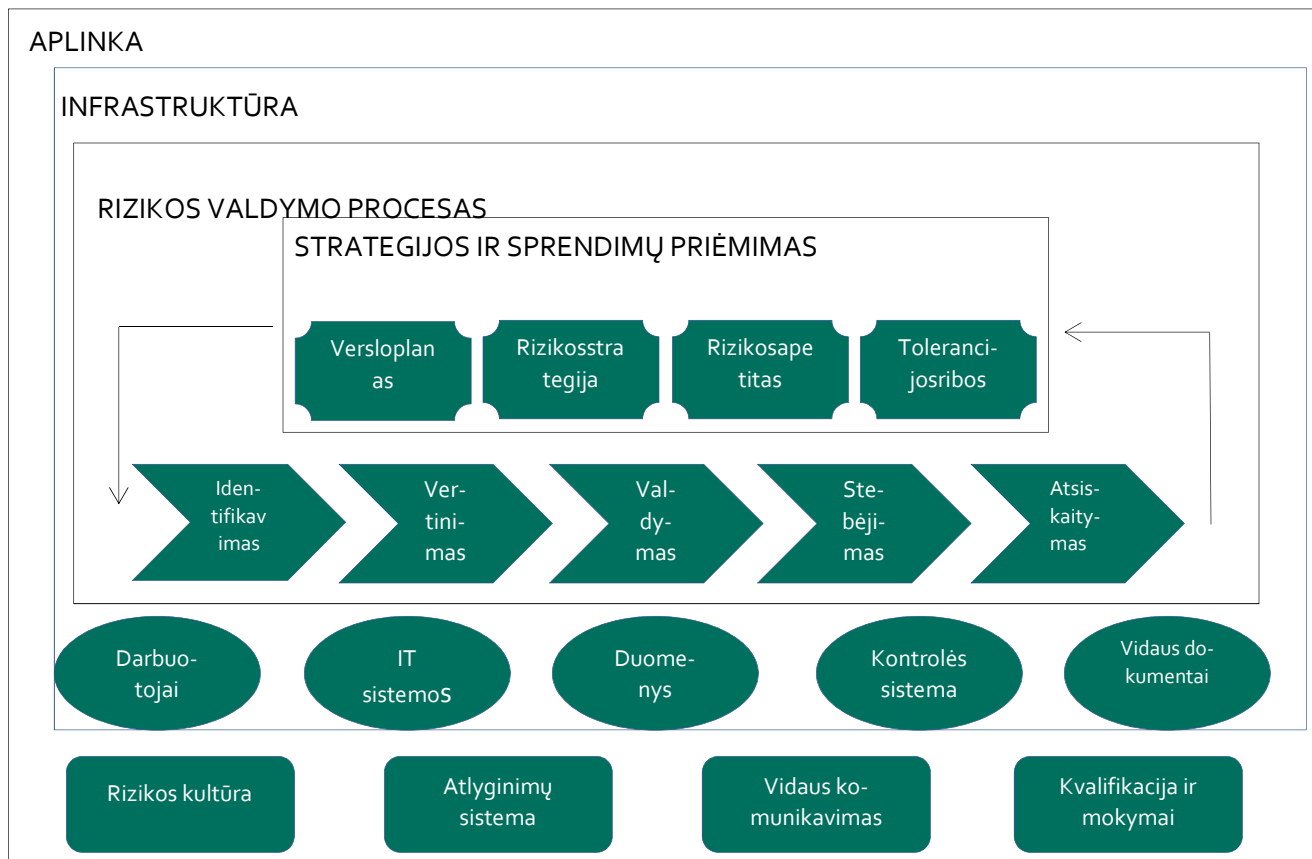
Bendrovė turi įdiegtas procedūras šių asmenų nepriekaištingos reputacijos, kvalifikacijos ir patirties vertinimui, tiek priimant į darbą, tiek reguliariai (ne rečiau, kaip kartą per metus). Bendrovėje yra taikomos šios procedūros:

- nuolat renkama ir vertinama informacija apie reputacijos, kvalifikacijos ir patirties pasikeitimus,
- ne rečiau kaip kartą per metus atliekamas reputacijos, kvalifikacijos ir patirties vertinimas,
- yra parengtos procedūros naujų darbuotojų priėmimui į darbą,
- asmenų vertinimo metu analizuojama pateikta informacija, peržiūrimi dokumentai, esant poreikiui, naudojamosi išoriniais informacijos šaltiniais,
- teisės aktų nustatyta tvarka, numatyta teikti informaciją apie vertinimą priežiūros institucijai,
- priimant darbuotoją į darbą ir įvykus reikšmingiems reputacijos, kvalifikacijos ir patirties pokyčiams, vertinimo rezultatus numatyta svarstyti valdyboje,
- atlikti vertinimai Bendrovėje yra dokumentuojami.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

B.3 Rizikos valdymo sistema, įskaitant savo rizikos ir mokumo įvertinimą

2 schema. Bendrovėje įdiegtos rizikos valdymo sistemos pagrindiniai elementai



Pagrindiniai rizikos valdymo sistemos elementai Bendrovėje:

- Rizikos valdymo sistema yra paremta ir patvirtinta Rizikos valdymo politika, Rizikos valdymo strategija, norima prisiimti rizika (rizikos apetitu) ir nustatytais rizikos tolerancijos ribomis. Šie dokumentai nustato kiek ir kokios rizikos Bendrovė yra pasirengusi prisiimti atsižvelgiant į Bendrovės verslo tikslus, kapitalo pakankamumą, priežiūros reikalavimus ir kitus faktorius.
- Rizikos valdymo procesas yra paremtas įdiegtomis ir sudokumentuotomis rizikos nustatymo, vertinimo, stebėjimo, valdymo ir ataskaitų teikimo procedūromis. Šios procedūros paremtos kiekybiniu ir kokybiniu rizikų įvertinimu, kuriam atlikti yra naudojami patvirtinti rizikų rodikliai ir rizikų ataskaitos. Rizikų procedūros yra atliekamos tiek kiekvienai reikšmingai rizikai atskirai, tiek visos Bendrovės mastu.
- Rizikos valdymo sistema yra paremta tinkama rizikos valdymo infrastruktūra ir aplinka. Bendrovės darbuotojai yra mokomi suprasti rizikos valdymo sistemos esmę ir prisidėti prie rizikų valdymo. Bendrovėje yra įdiegtas Profesinės etikos kodeksas. Įdiegta atlyginimų sistema siekia užtikrinti, kad Bendrovės darbuotojai nebūtų motyvuoti priimti nepagrįstai didelių rizikų. Pagrindiniai procesai ir procedūros Bendrovėje yra dokumentuoti.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Pagrindinis dokumentas, apibrėžiantis Bendrovės rizikos valdymo sistemą, strategiją, procedūras (tiek atskirų rizikų tiek bendrai visos įmonės mastu), metodikas, atsakomybes ir kitus elementus yra Rizikos valdymo politika. Jos prieduose apibrėžiama Bendrovės norima prisiimti rizika (rizikos apetitas) ir rizikos tolerancijos ribos pagal atskiras rizikų kategorijas.

Bendrovės Rizikų valdymo politika peržiūrima ne rečiau kaip kartą per metus.

Valdydama riziką Bendrovė vadovaujasi šiais bendrais principais:

1. Rizikos valdymo sistema yra grindžiama aiškiai apibrėžta rizikos valdymo strategija, kuri yra glaudžiai susijusi su verslo tikslais ir planais.
2. Savo veikloje Bendrovė siekia prisiimti tik tas rizikas, kurias ji gali tinkamai nustatyti, įvertinti, valdyti, stebėti ir teikti apie jas ataskaitas. Rizikos gali būti prisiimamos norimos prisiimti rizikos ribose.
3. Rizikos valdymo sistema apima visas reikšmingas Bendrovės rizikas. Bendrovėje yra įdiegta veiksminga galinčių kilti rizikų nustatymo sistema. Identifikavus naujas reikšmingas rizikas atitinkamai yra koreguojama rizikos valdymo sistema, įskaitant metodus, procesus ir procedūras.
4. Rizikos valdymas yra neatskiriama Bendrovės valdymo sistemos dalis. Svarbiausi sprendimai yra priimami atsižvelgiant į susijusias rizikas.
5. Su rizikomis susijusios atsakomybės ir ataskaitų teikimo procedūros yra aiškiai apibrėžtos, dokumentuotos ir apie jas tinkamai informuoti atsakingi darbuotojai.
6. Bendrovėje siekiama kurti ir stiprinti rizikos kultūrą, kuri leistų palaikyti ir stiprinti esamą rizikos valdymo sistemą.
7. Rizikos valdymo procesas ir jo eigoje priimami sprendimai yra sudokumentuojami.
8. Rizikos valdymo proceso metu yra atsižvelgiama į atliktą Perspektyvinį savo rizikos vertinimą.

Bendrovėje yra išskiriamos šios rizikos kategorijos:

- draudimo veiklos rizika,
- turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo rizika,
- investavimo rizika,
- koncentracijos rizika,
- likvidumo rizika,
- operacinė rizika,
- kredito ir riziką mažinančių priemonių rizika.

Visos Bendrovėje nustatytos rizikos yra priskiriamos vienai iš šių kategorijų. Rizikos priskyrimas atitinkamai rizikos kategorijai yra atliekamas rizikos nustatymo proceso metu.

Rizikos valdymo procesas skirstomas į šiuos etapus:

- Rizikos nustatymas,
- Rizikos vertinimas,
- Rizikos valdymas,
- Rizikos stebėjimas.

Rizikos nustatymas

Rizikos nustatymo proceso tikslas yra užtikrinti, kad atsižvelgiant į Bendrovės tikslus ir planus visos reikšmingos rizikos būtų nustatytos laiku ir tinkamai užregistruotos. Bendrovėje yra užtikrinama, kad rizikos nustatymas būtų į ateitį orientuotas procesas, o ne vien tik istorinių faktų registravimas.

Rizikos vertinimas

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Rizikos vertinimo tikslas – priskirti nustatytiems rizikoms dažnio ir potencialaus nuostolio įverčius bei nustatyti šių rizikų reikšmingumą atsižvelgiant į Bendrovės tikslus ir planus. Taip pat yra įvertinama rizikų sąsaja su kitomis Bendrovės rizikomis. Rizikos yra vertinamos pasitelkus statistinius Bendrovės duomenis, išorinę informaciją ir vertintojo patirtį.

Rizikos vertinimas atliekamas nustačius galimus reikšmingus rizikų pokyčius arba reikšmingas galinčias kilti rizikas, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

Konkrečios rizikos vertinimo procedūros priklauso nuo ankstesnių rizikos vertinimo rezultatų, turimos išorinės ir vidinės informacijos bei kitų aplinkybių. Rizikos valdymo politikoje reglamentuotos procedūros, taikytinos Bendrovėje valdomų rizikų vertinimui.

Rizikos valdymas

Rizikos valdymo tikslas – priimti sprendimus dėl įvertintos rizikos pilno ar dalinio prisiėmimo. Bendrovėje gali būti atliekami šie rizikos valdymo veiksmai:

- rizikos atmetimas (nepriėmimas),
- rizikos sumažinimas,
- rizikos perleidimas,
- rizikos prisiėmimas.

Konkrečios rizikos valdymo procedūros priklauso nuo rizikos nustatymo, vertinimo ir stebėjimo rezultatų, turimos išorinės ir vidinės informacijos ir kitų aplinkybių. Rizikos valdymo politikoje reglamentuotos procedūros, taikytinos Bendrovėje identifikuotų rizikų valdymui.

Rizikos valdymo veiksmai yra atliekami nedelsiant, nustačius galimus reikšmingus rizikų pokyčius, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

Visos Bendrovės mastu rizikos valdomos atsižvelgiant į pagrindinius Bendrovės rodiklius atliekant šias procedūras:

- atliekant Perspektyvinį savo rizikos ir mokumo vertinimą ir priimant sprendimus remiantis šio įvertinimo rezultatais.
- analizuojant rizikas, įtrauktas į Rizikų registrą, pagal jų reikšmingumą ir priimant sprendimus dėl jų valdymo. Šis rizikos valdymas atliekamas ne rečiau kaip kartą per metus valdybai tvirtinant Rizikų registrą.

Savo rizikos ir mokumo įvertinimas (toliau – SRMV) atliekamas bent kartą per metus. Šis vertinimas apima:

- a) bendro kapitalo poreikio įvertinimą, atsižvelgiant į specifinį įmonės rizikos pobūdį, patvirtintas rizikos tolerancijos ribas ir verslo strategiją,
- b) nuolatinio atitikimo nustatytiems „Mokumo II“ kapitalo ir techninių atidėjinių reikalavimams įvertinimą,
- c) įmonės rizikos pobūdžio nuokrypio nuo prielaidų, kuriomis grindžiamas „Mokumo II“ kapitalo reikalavimo apskaičiavimas, reikšmingumo įvertinimą.

Bendrovės kasmetinis SRMV buvo atliktas 2016 m. gruodžio mėn., patvirtintas valdyboje ir pateiktas Lietuvos bankui. 2016 m. neeilinių SRMV atlikta nebuvo. Įmonė rengia vieną SRMV ataskaitą tiek vidaus poreikiams tiek priežiūros institucijai.

SRMV atspindi Įmonės požiūrį į savo rizikos pobūdį, kapitalą ir kitas priemones, kurių reikia siekiant mažinti riziką. Jo metu atlikta analizė, ar Įmonė atitinka direktyvoje „Mokumas II“ nustatytus reguliuojamojo kapitalo reikalavimus ir atsižvelgta į:

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

- a) galimus reikšmingus savo rizikos pobūdžio pokyčius ateityje;
- b) nuosavų lėšų kiekio ir kokybės pokyčius per visą veiklos planavimo laikotarpį;
- c) nuosavų lėšų struktūrą pagal lygius.

SRMV metu įvertintas Įmonės bendras kapitalo poreikis, nustatyti SRMV ir SCR skirtumai bei kiekybiškai įvertintas šių skirtumų poveikis bendro mokumo poreikio įvertinimui, įvertinta atitiktis Draudimo įstatyme numatytiems reikalavimams mokumui bei techniniams atidėjiniams bei Bendrovės norimai prisiimti rizikai ir rizikos tolerancijos riboms.

SRMV procesas yra neatskiriama Bendrovės rizikos valdymo, kapitalo valdymo, verslo planavimo ir valdymo procesų dalis. Šio įvertinimo tikslas yra užtikrinti, kad Bendrovės planai, strategijos ir reikšmingi verslo sprendimai būtų priimtini rizikų požiūriu ir atitiktų Bendrovės mokumo padėtį.

SRMV yra sudėtinė Bendrovės verslo strategijos dalis, į kurią yra atsižvelgiama:

- rengiant ir tvirtinant Bendrovės Verslo planą,
- rengiant ir tvirtinant Bendrovės Rizikos valdymo strategiją,
- rengiant ir tvirtinant Bendrovės norimą prisiimti riziką ir rizikos tolerancijos ribas,
- rengiant ir tvirtinant Pardavimų strategiją,
- rengiant ir tvirtinant Investavimo strategiją,
- rengiant ir tvirtinant Bendrovės Vidutinės trukmės kapitalo valdymo planą,
- priimant kitus reikšmingus Bendrovės strateginius ir valdymo sprendimus.

Įvykiams, kurie gali sukelti reikšmingus nuostolius arba grėsti Bendrovės veiklos tęstinumui, Bendrovėje yra rengiami nenumatyti atvejų planai.

Planų tikslas – įvykus tam tikriems įvykiams operatyviai suvaldyti situaciją, riboti tokių įvykių įtaką Bendrovei ir galimus nuostolius. Siekiama užtikrinti, kad Bendrovė galėtų tęsti savo veiklą ir apsaugoti jos turtą. Nustatoma kaip bus komunikuojama esant nepaprastai padėčiai.

Nenumatyti atvejų planų įgyvendinimas apima:

- Bendrovės vadovybės, atsakingų darbuotojų ir trečiųjų šalių supažindinimą su planu ir jų atsakomybėmis,
- techninių ir organizacinių priemonių įgyvendinimą,
- plano testavimą.

Nenumatyti atvejų planų poreikis bei parengti nenumatyti atvejų planai yra peržiūrimi ir, esant poreikiui, atnaujinami atsižvelgiant į verslo aplinkos, rizikos, produktų, informacinių sistemų ir kitų aplinkybių pokyčius. Planai yra atnaujinami ne rečiau kaip kartą per metus.

Rizikos stebėjimas ir atskaitomybė

Rizikos stebėjimo ir atskaitomybės procedūros užtikrina, kad rizikos valdymo procedūros (prisiėmimas, perleidimas, sumažinimas ar atmetimas) veiktų efektyviai. Stebėjimo metu yra vertinamos rizikos rodiklių pokyčių tendencijos bei jų atitikimas nustatytoms rizikos riboms.

Rizikos stebėjimo metu taip pat gali būti nustatytos naujos rizikos arba numatomos papildomos verslo plėtros galimybės.

Konkrečios rizikos stebėjimo ir atskaitomybės procedūros priklauso nuo rizikos nustatymo, vertinimo ir valdymo rezultatų, turimos išorinės ir vidinės informacijos ir kitų aplinkybių. Rizikos valdymo politikoje reglamentuotos procedūros taikytinos Bendrovėje valdomų rizikų stebėjimui.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Už Rizikos politikos įgyvendinimą ir savalaikę jos bei jos priedų peržiūrą, Bendrovėje yra atsakingas Vyriausiasis rizikos specialistas. Jis taip pat atsakingas už tinkamų procedūrų taikymą nustatant galinčias kilti rizikas, savalaikį galinčių kilti rizikų nustatymą, vadovybės informavimą, nenumatytų atvejų planų parengimą, Rizikų registro administravimą, Operacinės rizikos įvykių registro administravimą, rizikos įvertinimų peržiūrą, siekiant užtikrinti vertinimų tarpusavio suderinamumą, rizikos vertinimą visos Bendrovės mastu, rizikos valdymo veiksmų peržiūrą ir kitus su rizikos valdymu susijusius procesus.

B.4 Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolės sistemą Bendrovėje sudaro penki tarpusavyje susiję elementai:

1. Kontrolės aplinka. Kontrolės aplinka padeda užtikrinti, kad vidaus kontrolės sistema Bendrovėje veiktų tinkamai ir efektyviai. Bendrovėje yra patvirtintas Profesinės etikos kodeksas. Taip pat siekiama užtikrinti, kad kiekvienas darbuotojas suprastų savo užduotis, susijusias su vidaus kontrole, bei jo atliekamo darbo svarbą visoje rizikos valdymo sistemoje. Pareigybėms priskirtos atliekamos funkcijos ir užduotys yra įtrauktos į darbuotojų pareigybines instrukcijas. Taip pat siekiama užtikrinti darbuotojų kvalifikaciją ir nuolatinį profesinį tobulėjimą.
2. Rizikos vertinimas. Rizikos vertinimo ir valdymo sistema aprašyta ankstesniame skyriuje.
3. Kontrolės procedūros. Bendrovėje galioja šios kontrolės procedūros:
 - Tinkamas pareigų atskyrimas. Pareigos ir atsakomybės yra paskirstytos taip, kad būtų išvengta interesų konflikto bei užtikrintas efektyvus vidaus kontrolės mechanizmo funkcionavimas. Kai pilnas pareigų atskyrimas dėl nedidelio darbuotojų skaičiaus Bendrovėje neįmanomas, yra numatytos papildomos kontrolės.
 - Autorizavimo/ patvirtinimo procedūros. Bendrovėje visos reikšmingos transakcijos yra tinkamai patvirtinamos. Didžioji transakcijų dalis yra tvirtinamos generalinės direktorės. Rizikingiausioms sritims galioja patvirtinimų limitų sistema, nustatanti atskirų asmenų ar organų kompetencijos ribas. Svarbiausi sprendimai ir patvirtinimai yra priimami valdybos.
 - Informacijos ir ataskaitų peržiūra. Bendrovės vadovybei reguliariai yra teikiamos pagrindinių finansinių ir rizikos rodiklių ataskaitos. Analizuojant pateiktas ataskaitas siekiama identifikuoti verslo aplinkos pasikeitimus, rizikas ir galimus kontrolių pažeidimus. Esant poreikiui, vadovybei pateikiama papildoma informacija, paaiškinanti nustatytus pokyčius.
 - Duomenų ir dokumentų apsauga. Bendrovėje siekiama užtikrinti, kad darbuotojams būtų prieinami tik tie duomenys ir informacija, kurie reikalingi jų tiesioginiam darbui atlikti. Nustatyti dokumentai, atsižvelgiant į jų svarbą, yra saugomi archyve, seife ar pas atsakingus asmenis.
 - Turto apsauga. Bendrovė turi vidaus procedūras fizinei turto apsaugai užtikrinti.
 - Sutikrinimo procedūros. Sutikrinimo procedūros Bendrovėje yra įdiegtos siekiant nustatyti ir paaiškinti neatitikimus tarp duomenų, esančių skirtingose sistemose, ar tarp dokumentų ir sistemų įrašų.
 - Transakcijų patikrinimas. Transakcijų patikrinimo procedūros Bendrovėje įdiegtos siekiant patikrinti ar konkreti transakcija atitinka keliamus reikalavimus.
4. Informacija ir komunikavimas. Bendrovėje yra siekiama užtikrinti efektyvų tarpusavio bendradarbiavimą bei sklandų informacijos perdavimą tarp atskirų darbuotojų ir padalinių. Tai yra atliekama rengiant reguliarias vidines ataskaitas bei kitomis formomis teikiant vidinę informaciją.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

5. Vidaus kontrolės sistemos stebėjimas. Vidaus kontrolės sistema yra reguliariai peržiūrima ir atnaujinama.

B.5 Atitikties funkcija

Atitikties funkcija apima atitikties rizikų identifikavimą, vertinimą, stebėseną ir valdymą bei su tuo susijusį konsultavimą ir ataskaitų teikimą. Asmenį, atsakingą, už atitikties funkcijos įgyvendinimą skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba. Atitikties funkcija yra tiesiogiai atskaitinga Valdybai.

Bendrovėje už Atitikties funkcijos įgyvendinimą yra atsakinga Pirmoji pavaduotoja – vyr. finansininkė, Finansų, analizės ir personalo valdymo departamento vadovė.

Siekiant užtikrinti efektyvios atitikties funkcijos įgyvendinimą bei tinkamą ir savalaikį teisės aktuose nustatytų reikalavimų įgyvendinimą, Bendrovėje patvirtinta Atitikties politika.

Atitikties politika ne rečiau kaip kartą per metus peržiūrima ir atnaujinama.

Atitikties politikoje nustatyti atitikties funkcijos tikslai, uždaviniai bei teisės, reglamentuotos atitikties stebėjimo, vertinimo, komunikavimo ir kitos procedūros.

Atitikties funkcija Bendrovėje siekia šių tikslų:

- prisidėti prie atitikties teisės aktų, įskaitant priežiūros institucijos nutarimų ir kitų nurodymų, reikalavimams užtikrinimo Bendrovėje,
- prisidėti prie atitikties Bendrovės įstatų, sutarčių, politikų ir kitų vidaus dokumentų reikalavimams užtikrinimo Bendrovėje,
- prisidėti prie atitikties rizikos valdymo.

Atitikties vertinimas Bendrovėje apima šias procedūras:

- teisės aktų ir Bendrovės vidaus dokumentų pasikeitimų sekimą ir vertinimą,
- Atitikties plano parengimą ir jame numatytų procedūrų atlikimą,
- Atitikties ataskaitos parengimą.

Atitikties specialistas kartą per metus parengia Atitikties ataskaitą ir pateikia ją valdybai.

B.6 Vidaus audito funkcija

Siekiant užtikrinti efektyvią vidaus audito veiklą bei teisės aktuose nustatytų reikalavimų įgyvendinimą, Bendrovėje patvirtinta Vidaus audito politika, kurioje nustatyti reikalavimus vidaus audito funkcijos veiklai ir su vidaus auditu susijusioms procedūroms.

Vidaus audito politika yra nuolat peržiūrima ir, ne rečiau kaip kartą per metus, atnaujinama tvirtinant ją Bendrovės valdyboje.

Vidaus audito funkcija (vidaus auditas) – nepriklausoma, objektyvi užtikrinimo ir konsultavimo veikla, skirta teikti naudą Bendrovei. Vidaus auditas prisideda prie Bendrovės tikslų įgyvendinimo, sistemingai ir visapusiškai vertindamas ir padėdamas gerinti Bendrovės vidaus kontrolės, rizikos valdymo ir valdymo sistemas.

Bendrovėje už Vidaus audito funkcijos įgyvendinimą yra atsakingas vidaus auditorius, kurį skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba. Vidaus auditorius yra tiesiogiai atskaitingas Valdybai. Vidaus audito funkcija Bendrovėje yra nepriklausoma nuo kitų veiklos sričių. Vidaus auditorius negali turėti jokių kitų pareigų Bendrovėje.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Vidaus auditorius privalo visada išlikti nešališkas. Iškilus galimiems interesų konfliktams, audito darbo apimties apribojimams, apribotai galimybei gauti reikalingą informaciją vidaus auditorius nusišalina nuo tokių užduočių vykdymo ir informuoja Bendrovės valdybos narius.

Vidaus auditorius planuoja ir atlieka darbus remdamasis valdybos patvirtintu metiniu Vidaus audito planu, kuris sudaromas remiantis vidaus auditoriaus atlikta rizikų analize ir įvertinimu, Bendrovės veiklos tikslais ir strategijomis, šioje politikoje nustatytais vidaus audito tikslais ir uždaviniais, Bendrovės valdybos išreikštais pageidavimais ir kita informacija.

Ne rečiau, kaip kartą per metus vidaus auditorius pateikia Bendrovės valdybai metinę ataskaitą, kurioje atskleidžia informaciją apie per metus įvykdytus auditus ir jų išvadas ir vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemos vertinimus.

B.7 Aktuarinė funkcija

Bendrovėje už Aktuarinės funkcijos įgyvendinimą yra atsakingas vyriausiasis aktuaras, kurį skiria ir atšaukia Bendrovės Valdyba. Vyriausiasis aktuaras tiesiogiai atskaitingas Valdybai.

Vyriausiasis aktuaras yra atsakingas už techninių atidėjinių apskaičiavimo koordinavimą, techninių atidėjinių skaičiavimo metodikos ir prielaidų tinkamumo užtikrinimą, techniniams atidėjiniams skaičiuoti naudojamų duomenų kokybės vertinimą ir kitas užduotis nustatytas Lietuvos Respublikoje galiojančiuose teisės aktuose, Bendrovės valdybos ir akcininko sprendimuose, Bendrovės politikose ir vidiniuose dokumentuose.

Detalios duomenų surinkimo ir vertinimo, patirties analizės, prielaidų nustatymo, metodikos tinkamumo vertinimo, techninių atidėjinių skaičiavimo, rezultatų patikrinimo ir dokumentavimo procedūros reglamentuotos Bendrovės Techninių atidėjinių skaičiavimo ir mokumo kapitalo vertinimo politikoje. Šioje politikoje taip pat nustatyti procesai, metodikos bei reikalavimai techninių atidėjinių skaičiavimui ir mokumo kapitalo vertinimui.

B.8 Užsakomosios paslaugos

Iš išorės paslaugų teikėjo Bendrovė perka serverių nuomos ir juose saugomų sistemų priežiūros paslaugas. Ši užsakomoji paslauga laikoma esmine Bendrovės funkcija, be kurios negalėtų būti teikiamos paslaugos draudėjams.

Užsakomųjų paslaugų valdymo politika yra Valdymo sistemos politikos dalis, kurioje yra nustatyti vertinimo kriterijai esminių užsakomųjų paslaugų teikėjams, reikalavimai paslaugų sutartims, užsakomųjų paslaugų priežiūros procesas. Prieš sudarant sutartį su paslaugų teikėju, jis įvertinamas pagal šiuos kriterijus:

- pakankamos žinios ir profesinė patirtį, perkamų paslaugų srityje,
- gera paslaugų teikėjo ir jos vadovų reputacija,
- pakankami resursai, kad Bendrovei paslaugos būtų teikiamos laiku ir kokybiškai,
- Bendrovei teikiamos paslaugos neturi sukelti interesų konfliktų,
- turi įdiegtas tinkamas rizikos valdymo procedūras,
- galimybė užtikrinti Bendrovės informacijos konfidencialumą ir saugumą,
- galimybė užtikrinti galimybę priežiūros institucijai tinkamai vykdyti Bendrovės priežiūrą.

Kiekvienais metais atliekamas užsakomųjų paslaugų vertinimas.

Į užsakomųjų paslaugų pirkimo sutartį privalomai įtraukiamos šios sąlygos:

- abiejų šalių pareigos ir įsipareigojimai,
- paslaugų teikėjo įsipareigojimas, teikiant paslaugas Bendrovei, atitikti teisės aktų nustatytus reikalavimus ir taikytinų Bendrovės politikų reikalavimus,
- paslaugų teikėjo įsipareigojimas, esant poreikiui, teikiamų Bendrovei paslaugų klausimais bendradarbiauti su priežiūros institucija ir atsakyti į priežiūros institucijos tiesioginius paklausimus,

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

- paslaugų teikėjo įsipareigojimas Bendrovei atskleisti bet kokias aplinkybes, kurios galėtų įtakoti jo galimybę toliau efektyviai ir neprieštaraujant teisės aktų reikalavimams, teikti paslaugas Bendrovei,
- paslaugų teikėjo sutarties nutraukimo pranešimo laikotarpis privalo būti pakankamai ilgas, kad, esant reikalui, Bendrovei užtikrintų galimybę susirasti alternatyvų paslaugų teikėją,
- Bendrovė privalo turėti galimybę, esant poreikiui, nutraukti sutartį su paslaugų teikėju nesukeldama grėsmės paslaugų draudėjams teikimui,
- Bendrovė turi teisę gauti visą informaciją apie veiklos rangos būdu atliekamą funkciją bei turi teisę duoti paslaugų teikėjui privalomus nurodymus,
- paslaugų teikėjas privalo saugoti Bendrovės informacijos konfidencialumą,
- Bendrovė, jos išorinis auditorius ir draudimo priežiūros institucija turi pilną priėjimą prie informacijos apie veiklos rangos būdu atliekamą funkciją,
- apribojimai ir sąlygos paslaugų teikėjui perduodant funkcijas pagal subrangos sutartis, siekiant užtikrinti, kad šios sutartys neturėtų neigiamos įtakos Bendrovei.

Bendrovėje yra paskirtas atsakingas asmuo už užsakomųjų paslaugų sutarties įgyvendinimo priežiūrą ir rangovo vertinimą.

Bendrovėje yra parengtas nenumatytų atvejų planas tiems atvejams, jei nenumatyta paslaugų teikėjas nebegalėtų/nenorėtų toliau teikti paslaugas Bendrovei pagal veiklos rangos sutartį.

C. Rizikos pobūdis

Bendrovėje rizikos valdymo tikslais identifiikuotos rizikos suskirstytos į 5 rizikos grupes, kurios kiekviena išskaidyta į atitinkamus rizikos pogrupius:

1. draudimo veiklos rizika:
 - 1.1. draudimo veiklos nuostolingumo svyravimo rizika,
 - 1.2. didelių žalų rizika,
 - 1.3. koncentracijos rizika,
 - 1.4. nuostolių dėl nepakankamų ar netikslių duomenų rizika,
 - 1.5. netinkamai atliktų žalų suregulavimo procedūrų rizika,
 - 1.6. techninių atidėjinių pakankamumo rizika,
 - 1.7. nutrūkimų rizika
2. turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo rizika, investavimo rizika ir koncentracijos rizika (rinkos rizika),
 - 2.1. palūkanų normų rizika,
 - 2.2. nekilnojamojo turto kainų pasikeitimo rizika,
 - 2.3. kredito palūkanų skirtumo rizika (angl. spread risk).
 - 2.4. koncentracijos rizika,
 - 2.5. valiutų kursų pasikeitimo rizika.
3. likvidumo rizika,
4. operacinė rizika:
 - 4.1. strateginė rizika,
 - 4.2. reputacijos rizika,
 - 4.3. teisės aktų nesilaikymo rizika,
 - 4.4. nepakankamos IT sistemų ir duomenų apsaugos rizika,
 - 4.5. IT sistemų sutrikimo rizika,
 - 4.6. įvykių, sukeliančių grėsmę fiziniam veiklos tęstinumui, rizika,
 - 4.7. apgavysčių, susijusių su draudimo sutarčių platintojais, rizika,
 - 4.8. darbuotojų aplaidumo, klaidų ir apgavysčių rizika,
 - 4.9. audito rekomendacijų nevykdymo rizika,
 - 4.10. trečių šalių rizika.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

- 5. kredo ir riziką mažinančių priemonių rizika.
 - 5.1. kredo (išskyrus investicijų kredo riziką) rizika
 - 5.2. draudimo riziką mažinančių priemonių rizika.

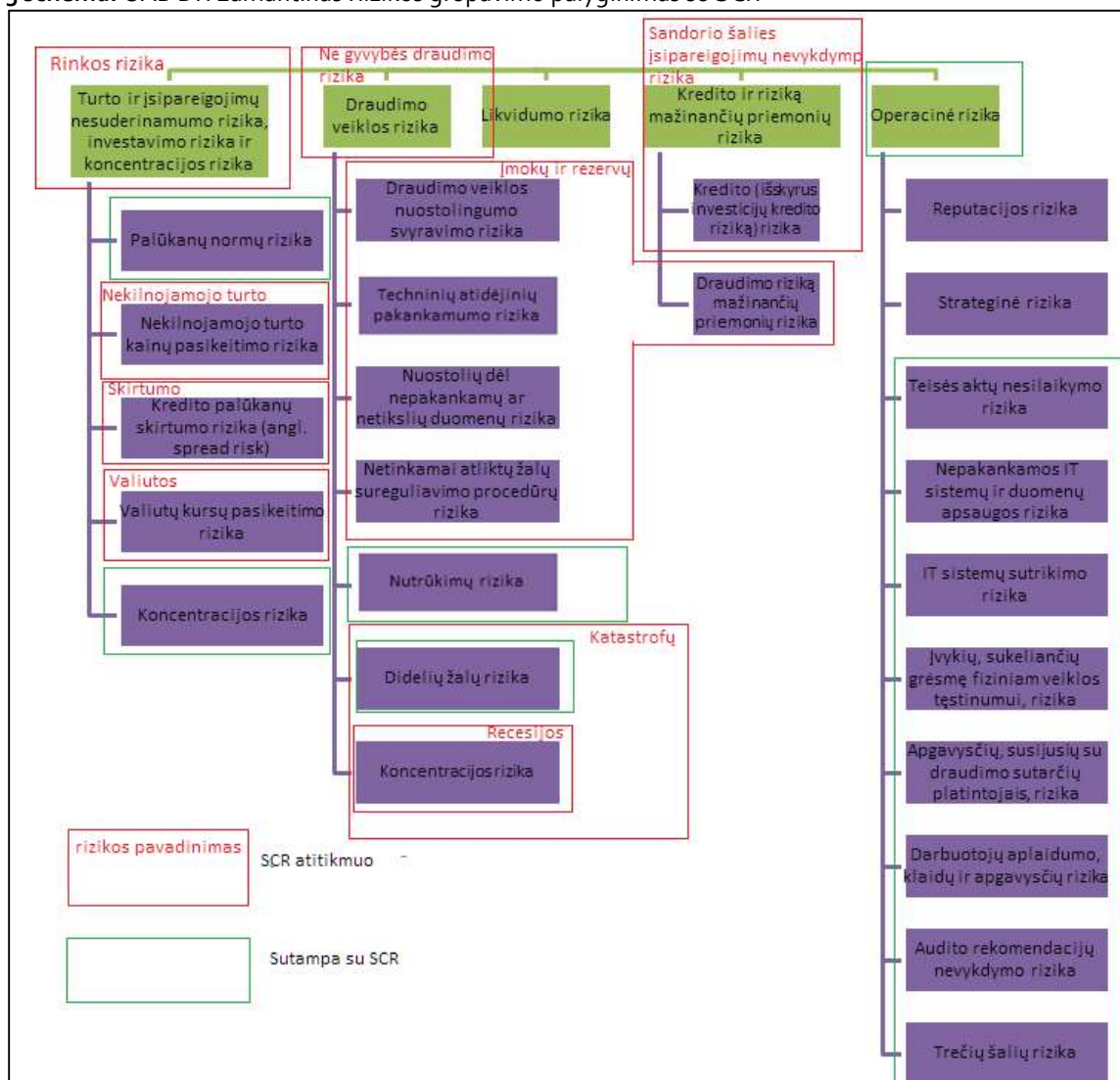
Rizikos sugrupuotos atsižvelgiant į:

- Įmonės veiklos specifiką;
- Rizikos pobūdį;
- Už riziką atsakingus asmenis.

Atsižvelgiant į rizikos pobūdį ir aprėptį, Įmonėje valdomos visos SCR skaičiavime vertinamos rizikos, nepaisant skirtingo jų grupavimo.

Be mokumo kapitalo reikalavimo (toliau – SCR) tikslais vertinamos rizikos į Įmonės rizikos profilį įtraukta Likvidumo rizika, o operacinė rizika apima ir reputacijos bei strategijos riziką.

3 schema. UAB DK Lamantinas Rizikos grupavimo palyginimas su SCR



Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Įmonėje rizikos valdymo tikslais yra atliekamas kokybinis rizikos vertinimas: įvertinus rizikos dažnį ir galimą nuostolį, nustatomas rizikos reikšmingumas.

5 lentelė. Rizikos reikšmingumo vertinimo matrica:

		Nuostolio dažnis			
		Labai mažai tikėtina	Mažai tikėtina	Tikėtina	Labai tikėtina
Nuostolio dydis	Labai didelė	Reikšminga	Labai reikšminga	Labai reikšminga	Labai reikšminga
	Didelė	Reikšminga	Reikšminga	Labai reikšminga	Labai reikšminga
	Vidutinė	Nereikšminga	Nereikšminga	Reikšminga	Reikšminga
	Maža	Nereikšminga	Nereikšminga	Nereikšminga	Nereikšminga

Atlikus kiekvienos rizikos pogrupio individualius vertinimus nustatyta, kad:

Labai reikšminga rizika - Didelių žalų rizika;

Reikšmingos rizikos - Nekilnojamojo turto kainų pasikeitimo, Draudimo veiklos nuostolingumo svyravimo, Draudimo koncentracija rizikos ir Kredito riziką (išskyrus investicijų kredito riziką).

Visi kiti pogrupiai vertinami kaip nereikšmingi.

6 lentelė. UAB DK Lamantinas kokybinio rizikos pogrupių vertinimo matrica:

		Nuostolio dažnis			
		L. mažai tikėtinas	Mažai tikėtinas	Tikėtinas	L. tikėtinas
Nuostolio dydis	Labai didelis	Reikšminga:	L. Reikšminga:	L. Reikšminga:	L. Reikšminga:
	Didelis	Reikšminga:	Reikšminga: 1. Nekilnojamojo turto kainų pasikeitimo rizika 2. Kredito rizika, išskyrus investicijų kredito riziką	L. Reikšminga: 1. Didelių žalų rizika	L. Reikšminga:
	Vidutinis	Nereikšminga: 1. Teisės aktų nesilaikymo rizika; 2. Nepakankamos IT sistemų ir duomenų apsaugos rizika;	Nereikšminga: 1. Rinkos koncentracijos rizika;	Reikšminga: 1. Draudimo veiklos nuostolingumo svyravimas 2. Draudimo koncentracija	Reikšminga:
	Mažas	Nereikšminga: 1. Nuostoliai dėl nepakankamų ar netikslių duomenų; 2. Likvidumo rizika; 3. Strateginė rizika 4. Reputacijos rizika; 5. IT sistemų sutrikimo rizika; 4. Įvykių, sukeliančių grėsmę fiziniam veiklos tęstinumui, rizika; 6. Darbuotojų aplaidumo, klaidų ir apgavysčių rizika; 7. Audito rekomendacijų nevykdymo rizika; 8. Trečių šalių rizika; 9. Apgavysčių, susijusių su draudimo sutarčių platintojais, rizika; 10. Draudimo riziką mažinančių priemonių rizika	Nereikšminga: 1. TA pakankamumo rizika 2. Nutrūkimų rizika 3. Kredito palūkanų skirtumo rizika 4. Valiutų kursų pasikeitimo rizika	Nereikšminga: 1. Palūkanų normų rizika	Nereikšminga: 1. Netinkamai atliktų žalų suregulavimo proc.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

7 lentelė. UAB DK Lamantinas identifikuotų rizikos grupių kokybinis vertinimas:

Rizikos grupė	Reikšmingumas
1. draudimo veiklos rizika:	L. reikšminga
2. turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo rizika, investavimo rizika ir koncentracijos rizika,	Reikšminga
3. likvidumo rizika	Nereikšminga
4. operacinė rizika:	Nereikšminga
5. kredito ir riziką mažinančių priemonių rizika.	Reikšminga

Valdydama riziką Įmonė laikosi atsargumo principų ir taiko griežtas riziką mažinančias vidaus kontrolės priemones dėl ko aukščiau įvertinta rizika yra Įmonei priimtina.

Individualiai vertinant kiekvieną riziką atsižvelgta ir į tą riziką mažinančių priemonių efektyvumą. Bendrai riziką mažinančios priemonės, atsižvelgiant į Įmonės veiklos rezultatus - mažas nuostolingumas (iki 5 proc.), aukštas pelningumas, investicijų stabilumas, saugus SCR padengimas – vertinamos kaip efektyvios.

C.1 Draudimo veiklos rizika

Draudimo veiklos rizika – nuostolių rizika arba rizika, susijusi su nepalankiais draudimo įsipareigojimų vertės pokyčiais, kurių priežastis – netinkamos kainų nustatymo ir atidėjinių sudarymo prielaidos. Draudimo veiklos rizikos pogrupiai:

- *Draudimo veiklos nuostolingumo svyravimo rizika.* Ši rizika apima draudimo veiklos nuostolingumo svyravimą dėl statistinio patirtų žalų skaičiaus ar žalų sumų svyravimo.
- *Didelių žalų rizika.* Ši rizika apima galimus nuostolius dėl didelių žalų, atsižvelgus į riziką mažinančias priemones.
- *Koncentracijos rizika.* Draudimo koncentracijos rizika yra susijusi su rizikos padidėjimu dėl individualių draudimo rizikų tarpusavio ryšio potencialiai nuostolingumą galinčiu įtakoti, faktoriumi.
- *Nuostolių dėl nepakankamų ar netikslų duomenų rizika.* Ši rizika apima prisiimamos draudimo rizikos nuostolius dėl nepakankamų ar netikslų duomenų.
- *Netinkamai atliktų žalų sureguliuavimo procedūrų rizika.* Ši rizika apima galimus draudimo veiklos nuostolius dėl netinkamai atliktų žalų sureguliuavimo procedūrų.
- *Techninių atidėjinių pakankamumo rizika.* Ši rizika apima statistinio techninių atidėjinių pakankamumo ar nepakankamumo svyravimo riziką, o taip pat netinkamai parinktų techninių atidėjinių skaičiavimo prielaidų riziką.
- *Nuostolių dėl nepakankamų ar netikslų duomenų rizika.* Ši rizika apima techninių atidėjinių padidėjimo nuostolius dėl nepakankamų ar netikslų duomenų.

Bendrovėje siekiama užtikrinti, kad draudimo veiklos rizika nesukeltų nuostolių ir nepablogintų Bendrovės mokumo padėties daugiau, nei nustatyta norima prisiimti rizika. Tuo tikslu yra nustatytos ribos maksimaliai prisiimamai draudimo rizikai ir įgyvendintos tinkamos vidaus kontrolės ir rizikos valdymo procedūros.

Bendrovėje draudimo veiklos rizikos vertinimas apima:

1. prisiimamos draudimo rizikos vertinimą,
2. techninių atidėjinių sudarymo rizikos vertinimą.

Draudimo veiklos rizikos vertinimui yra taikomi šie metodai:

- statistinis įvertinimas,
- scenarijų analizė,
- ekspertinis įvertinimas.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

C.2 Rinkos rizika

Rinkos rizika – nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika, atsirandanti tiesiogiai ar netiesiogiai dėl turto, įsipareigojimų ir finansinių priemonių rinkos kainų lygių svyravimo ir nepastovumo.

- *Palūkanų normų rizika.* Palūkanų normų rizika - tai turto ir įsipareigojimų verčių pasikeitimo rizika, atsirandanti dėl palūkanų normų svyravimo. Bendrovei ši rizika paprastai kyla dėl turto ir įsipareigojimų struktūros neatitikimo (dažniausiai dėl turto ir įsipareigojimų trukmių neatitikimo).
- *Nekilnojamojo turto kainų pasikeitimo rizika.* Ši rizika apima nuostolių dėl nekilnojamojo turto kainų pasikeitimo riziką.
- *Kredito palūkanų skirtumo rizika (angl. spread risk).* Ši rizika apima nuostolių dėl vertybinių popierių ir kitų finansinių instrumentų kainų pasikeitimo dėl emitentų ar kitų sandorio šalių mokumo būklės pokyčių, riziką.
- *Koncentracijos rizika.* Koncentracijos rizika apima riziką dėl nepakankamai diversifikuoto investicinio portfelio.
- *Valiutų kursų pasikeitimo rizika.* Valiutos kursų pasikeitimo rizika - tai turto ir įsipareigojimų verčių pasikeitimo rizika, atsirandanti dėl valiutų kursų svyravimo.

Siekiami užtikrinti, kad turto ir įsipareigojimų verčių pokyčiai nesukeltų nuostolių ir nepablogintų Bendrovės mokumo padėties daugiau, nei nustatyta norima prisiimti rizika.

Bendrovėje nustatytos ribos investicijų struktūrai ir įgyvendintos tinkamos vidaus kontrolės ir rizikos valdymo procedūros.

Turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo rizika yra vertinama taikant šiuos metodus:

- jautrumo analizę,
- scenarijų analizę,
- testavimą nepalankiausiomis sąlygomis,
- ekspertinį įvertinimą,
- kitas pagrįstas procedūras.

C.3 Kredito rizika

Kredito (išskyrus investicijų kredito riziką, kuri priskiriama prie rinkos rizikos) rizika apima sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika – nuostolių dėl sandorio šalies ar debitorių įsipareigojimų nevykdymo arba jų finansinės būklės blogėjimo per ateinančius 12 mėnesių rizika.

Siekiami užtikrinti, kad dėl kitos sandorio šalies nemokumo Bendrovė nepatirtų nuostolių ir, kad nepablogintų Bendrovės mokumo padėties daugiau, nei nustatyta norima prisiimti rizika

Nustatytos ribos pradelstoms skoloms. Įgyvendintos tinkamos vidaus kontrolės ir rizikos valdymo procedūros.

Bendrovėje rizikos valdymo tikslais ši rizika yra vertinama ekspertiniu būdu, peržiūrint ir įvertinant kiekvieną debitorių, įskaitant likučius bankų sąskaitose. Nustačius rizikingus ar abejotinus debitorius, yra vertinama įsipareigojimų nevykdymo tikimybė bei galimi nuostoliai.

C.4 Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra vertinama taikant šiuos metodus:

- scenarijų analizę,
- testavimą nepalankiausiomis sąlygomis,
- atvirkštinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis,
- ekspertinį įvertinimą,

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

- kitas pagrįstas procedūras.

Bendrovėje likvidumo analizės pagrindas yra trumpalaikės (iki 1 metų) ir ilgalaikės (einamiesiems metams ir dviem ateinantiems metams) pinigų srautų ir turimo likvidaus turto prognozės, kuriomis remiantis sprendžiama, ar Bendrovė pajėgs padengti savo piniginius įsipareigojimus suėjus jų terminui.

C.5 Operacinė rizika

Operacinės rizikos Bendrovėje vertinimas taip pat apima strateginę ir reputacijos riziką.

Operacinė rizika Bendrovėje yra vertinama taikant šiuos vertinimo metodus:

- scenarijų analizę,
- ekspertinį vertinimą,
- kitus pagrįstus metodus.

C.6 Kita reikšminga rizika

Visos Bendrovės reikšmingos rizikos patenka į aukščiau identifikuotas rizikų grupes.

D. Vertinimas mokumo tikslais

Vadovaujantis Mokumo II reikalavimais Bendrovė turtą ir įsipareigojimus Mokumo tikslais vertina taip:

- turtas įvertinamas suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys galėtų juo apsiekti sąžiningos konkurencijos sąlygomis;
- įsipareigojimai įvertinami suma, už kurią gerai informuotos ir ketinančios sudaryti sandorį šalys sąžiningos konkurencijos sąlygomis galėtų juos perleisti viena kitai arba apmokėti

D.1 Turtas

Bendrovė turtą ir įsipareigojimus vertina naudodama analogiško ar to paties turto ar įsipareigojimų rinkos kainas.

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos

Finansinėje atskaitomybėje atidėtosios įsigijimo sąnaudos, susideda iš komisinių tarpininkams ir kitų kintamų sąnaudų, kurios yra tiesiogiai susijusios su naujų draudimo sutarčių sudarymu arba senų sutarčių atnaujinimu. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos yra amortizuojamos per visą draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, proporcingai su pajamomis, uždirbamomis iš draudimo sutarties. Atidėtosios įsigijimo sąnaudos Mokumo tikslais yra nevertinamos.

Atidėtasis mokesčių turtas ir atidėtieji mokesčių įsipareigojimai

Finansinėje atskaitomybėje atidėtasis mokestis yra pripažįstamas laikiniems skirtumams tarp turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokestinės bazės.

Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai ir turtas yra įvertinami naudojant galiojančią mokesčio normą, kuri bus taikoma tais metais, kuriais numatoma šiuos laikinuosius skirtumus padengti arba apmokėti, remiantis mokesčio normomis (ir mokesčių įstatymais), kurios yra ar bus patvirtintos iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos. Atidėtojo mokesčio turtas ir įsipareigojimai atspindi mokestines pasekmes, kurių įmonė tikisi ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, siekdama apmokėti ar padengti savo turtą ar įsipareigojimus.

Mokumas II balanse pripažįstami ir vertinami atidėtieji mokesčiai, susiję su turtu ir įsipareigojimais, įskaitant techninius atidėjinius, kurie yra pripažįstami mokumo ar mokesčių tikslais. Atidėtieji mokesčiai Mokumas II balanse vertinami

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

remiantis skirtumu tarp verčių, priskirtų turtui ir įsipareigojimams, pripažįstamiems ir vertinamiems pagal Mokumas II reikalavimus, ir verčių, priskirtų turtui ir įsipareigojimams, pripažįstamiems ir vertinamiems mokesčių tikslais.

Nekilnojamasis ir kitas materialus turtas

Nekilnojamasis turtas, tiesiogiai naudojamas Įmonės veikloje, finansinės būklės ataskaitoje apskaitomi perkainota verte, kuri lygi tikrajai vertei perkainojimo data, atėmus visą paskesnę sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Perkainojimai atliekami reguliariai, siekiant užtikrinti, kad apskaitinės vertės reikšmingai nesiskirtų nuo tikrųjų verčių finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai, t.y. metinėje finansinėje atskaitomybėje šio turto vertė yra lygi tikrajai vertei.

Finansinėje atskaitomybėje finansinis nekilnojamasis turtas yra apskaitomas tikrąja verte, o Kitas ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuostolius dėl vertės sumažėjimo, jei tokių yra.

Mokumas II vertinimo tikslais visas nekilnojamasis turtas (tiek naudojamas savo reikmėms, tiek investicinis turtas) ir materialusis turtas apskaitomi tikrąja verte.

Finansinės investicijos

Bendrovės finansinės investicijos yra terminuoti indėliai ir fiksuoto termino Lietuvos vyriausybės vertybiniai popieriai, laikomi iki išpirkimo. Šios investicijos mokumo tikslais vertinamos tikrąja verte, o finansinėje atskaitomybėje - amortizuota savikaina naudojant efektyvios palūkanų normos metodą atėmus bet kokią vertės sumažėjimą.

Gautinos sumos

Gautinos sumos iš draudėjų ir tarpininkų Mokumo tikslais apskaitomos koreguojant finansinės atskaitomybės sumą eliminuojant nepareikalautas įmokėti draudimo įmokas.

Kitų gautinų sumų vertės finansinėje atskaitomybėje ir Mokumo tikslais sutampa.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai yra grynųjų pinigų ir einamųjų sąskaitų bankuose likučiai.

8 lentelė. Turto vertinimo finansinėje atskaitomybėje ir mokumo tikslais skirtumai

	Turtas finansinėje atskaitomybėje, tūkst. EUR	"Mokumas II" turtas, tūkst. EUR	Skirtumas, tūkst. EUR
Atidėtosios įsigijimo sąnaudos	54	0	(54)
Atidėtasis mokesčių turtas	3	0	(3)
Savo reikmėms naudojamas materialusis turtas	657	660	3
Materialusis turtas (išskyrus naudojamą savo reikmėms)	4 242	4 242	0
Vyriausybių obligacijos	894	894	0
Indėliai, išskyrus pinigų ekvivalentus	145	145	0
Gautinos sumos iš draudėjų ir tarpininkų	219	197	(22)
Gautinos sumos (ne draudimo)	141	141	0
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	4 612	4 612	0
Iš viso turto	10 967	10 891	(76)

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

D.2 Techniniai atidėjiniai

Mokumas II techniniai atidėjiniai atspindi sumą, kurią draudimo ar perdraudimo įmonė turėtų mokėti, jei ji tiesiogiai perduotų savo sutartines teises ir įsipareigojimus kitai įmonei. Bendrovės techniniai atidėjiniai yra lygūs tiksliausio įverčio ir rizikos maržos sumai.

„Mokumo II“ techninius atidėjinius sudaro:

- **Įmokų techninis atidėjiny**s yra skaičiuojamas numatomiems įsipareigojimams, susijusiems su iki ataskaitinės dienos sudarytomis draudimo sutartimis, padengti. Šis techninis atidėjiny yra skaičiuojamas kaip diskontuotas po ataskaitinės datos įvyksiančių žalų, žalų sureguliuavimo sąnaudų bei administravimo sąnaudų geriausiasis įvertis.
- **Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny**s yra formuojamas įsipareigojimams, susijusiems su iki ataskaitinės dienos įvykusiomis žalomis, padengti. Šis techninis atidėjiny yra skaičiuojamas kaip diskontuotas numatomų žalų ir susijusių žalų sureguliuavimo sąnaudų geriausiasis įvertis.
- **Rizikos marža** yra skaičiuojama kaip priedas prie geriausiojo įverčio techninių atidėjinių, siekiant užtikrinti, kad bendra techninių atidėjinių suma atspindėtų draudimo įsipareigojimų rinkos vertę. Rizikos marža yra skaičiuojama prognozuojant mokumo kapitalo reikalavimą reikalingą geriausiojo įverčio techniniams atidėjiniams palaikyti ir su tuo susijusius kapitalo kaštus.

Techninius atidėjinius finansinėje atskaitomybėje sudaro:

- **Perkeltų įmokų techninis atidėjiny**s („PĮTA“) yra formuojamas ataskaitinę datą galiojusių draudimo sutarčių neuždirbtai įmokų daliai padengti. Šis techninis atidėjiny Bendrovėje yra skaičiuojamas proporcinu (dienos) metodu.
- **Numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny**s („NITA“) yra skaičiuojamas įsipareigojimams, susijusiems su iki ataskaitinės dienos įvykusiomis žalomis, padengti. Šis techninis atidėjiny Bendrovėje yra skaičiuojamas kaip numatomų žalų (atėmus gautiną regresą) ir susijusių žalų sureguliuavimo sąnaudų konservatyvus įvertis.

9 lentelė. Pagrindinės prielaidos taikytos skaičiuojant techninius atidėjinius

Prielaida	Finansinė atskaitomybė	„Mokumas II“
Žalų vėlavimo faktoriai	Nustatomi atsižvelgiant į istorinius žalų vėlavimo trikampius	Nustatomi atsižvelgiant į istorinius žalų vėlavimo trikampius
Planuojamas nuostolingumas	Konservatyvus planuojamo nuostolingumo įvertis	Geriausiasis planuojamo nuostolingumo įvertis
Žalų sureguliuavimo sąnaudų rodiklis	Nustatomas atsižvelgiant į istorinį (paskutinių 3 metų) žalų sureguliuavimo sąnaudų santykį su apmokėtomis žalomis	
Administravimo sąnaudų rodiklis	Netaikoma	Nustatomas atsižvelgiant į istorinį administravimo sąnaudų santykį su uždirbtomis įmokomis
Nerizikinga palūkanų norma	Netaikoma	Nerizikinga euro palūkanų normos kreivė nustatoma Europos centrinio banko

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

10 lentelė. Techninių atidėjinių skirtumas

Techniniai atidėjiniai finansinėje atskaitomybėje, tūkst. EUR	
Perkeltų įmokų	170
Numatomų išmokėjimų	764
Viso	934
"Mokumo II" techniniai atidėjiniai, tūkst. EUR	
Įmokų tiksliausias įvertis	61
Žalų tiksliausias įvertis	173
Rizikos marža	422
Viso	656
Skirtumas	(278)

Skirtumas tarp techninių atidėjinių finansinėje atskaitomybėje ir Mokumas II yra dėl skirtingų prielaidų taikomų vertinant planuojamą nuostolingumą. Finansinės atskaitomybės atveju šis įvertis yra konservatyvus ir laikantis atsargumo principo didesnis nei ankstesnių laikotarpių patirtis.

Techninių atidėjinių vertės neapibrėžtumas Bendrovėje vertinamas šiais aspektais:

- dėl reikšmingų pokyčių procesuose;
- dėl duomenų tikslumo ir pakankamumo,
- dėl taikomų modelių ir prielaidų tinkamumo,
- dėl išorinės aplinkos bei reguliavimo.

Kiekvieną ketvirtį yra vertinami neapibrėžtumo lygio pokyčiai ir tendencijos, kurie pateikiami Bendrovės valdybai.

Techninių atidėjinių verčių neapibrėžtumo lygis 2016 m. gruodžio 31 d. vertinamas kaip žemas. Bendrovės procesuose pokyčių nebuvo, duomenų tikslumas užtikrinamas kelių lygių kontrolės priemonėmis, kurios vertinamos kaip labai efektyvios, nebuvo pokyčių skaičiavimuose taikytuose modeliuose ir prielaidose bei reguliacinėje bazėje.

D.3 Kiti įsipareigojimai

Atidėtieji mokesčių įsipareigojimai

Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimų vertinimas aprašytas skyriaus D.1 dalyje „Atidėtasis mokesčių turtas ir atidėtieji mokesčių įsipareigojimai“.

Mokėtinos sumos

Mokėtinos sumos draudėjams Mokumo tikslais apskaitomos koreguojant finansinės atskaitomybės sumą dėl nepareikalautų sumų.

Kiti įsipareigojimai

Kiti įsipareigojimai apima mokėtinas sumas (ne draudimo) ir ateinančių laikotarpių pajamas.

Mokėtinos sumos (ne draudimo) yra Bendrovės įsipareigojimai darbuotojams, tarpininkams, klientams, akcininkui ir kitoms šalims. Tai sukaupti mokėtini komisinius, su darbu susiję išmokos darbuotojams, mokėtini dividendai, mokesčiai įsipareigojimai ir kitos mokėtinos sumos. Šių sumų vertės finansinėje atskaitomybėje ir Mokumo tikslais sutampa.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Ateinančių laikotarpių pajamos, tai šiuo ir ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais gautos sumos, kurios pajamomis bus pripažintos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais. Šių sumų vertės finansinėje atskaitomybėje ir Mokumo tikslais sutampa. **11 lentelė.** Įsipareigojimų (išskyrus techninius atidėjinius) verčių finansinėje atskaitomybėje ir mokumo tikslais skirtumai

	Įsipareigojimai finansinėje atskaitomybėje	"Mokumas II" įsipareigojim ai	Skirtumas
Atidėtieji mokesčių įsipareigojimai	267	314	47
Mokėtinos sumos (draudimo)	57	17	(40)
Mokėtinos sumos (ne draudimo)	2 615	2 615	0
Kiti įsipareigojimai	3	3	0
Iš viso turto	2 942	2 949	7

Įsipareigojimų skirtumas yra nereikšmingas.

E. Kapitalo valdymas

E.1 Nuosavos lėšos

Bendrovės kapitalo valdymo procedūros yra reglamentuotos Kapitalo valdymo politikoje, kuri yra glaudžiai susijusi su Bendrovės savo rizikos ir mokumo vertinimu, kuris nustato esamą ir planuojamą kapitalo poreikį atsižvelgiant į Bendrovės rizikas.

Kapitalo valdymo politika yra nuolat peržiūrima ir, ne rečiau kaip kartą per metus, atnaujinama.

Įgyvendinant Kapitalo valdymo politiką Bendrovėje yra siekiama šių tikslų:

- užtikrinti, kad su nuosavu kapitalu susiję sprendimai būtų paremti tinkama kapitalo poreikio ir rizikų analize, taip užtikrinant Bendrovės kapitalo pakankamumą,
- užtikrinti teisės aktuose nustatytų reikalavimų kapitalo valdymui įgyvendinimą.

Bendrovės kapitalo valdymo politikoje reglamentuotos procedūros kapitalo valdymui, stebėsenai ir kontrolei, bei atskaitomybei. Taip pat yra numatytas Bendrovės vadovybės veiksmų planas nenumatytų aplinkybių atveju.

Kapitalo valdymo plane yra nurodoma:

- kapitalo didinimo ar mažinimo planai,
- planuojamas dividendų išmokėjimas,
- operacijų susijusių su nuosavu kapitalu įtaka (tiek planuojamu scenarijumi, tiek rizikos scenarijais):
 - o mokumo padėčiai, atsižvelgiant į esamą ir prognozuojamą:
 - bendrą kapitalo poreikį,
 - mokumo kapitalo reikalavimą,
 - minimalų kapitalo reikalavimą.
 - o atitikimui norimai prisiimti rizikai ir rizikos tolerancijos riboms,
 - o kitiems svarbiems rodikliams.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

Lyginant 2015m. gruodžio 31d. ir 2016m. gruodžio 31d laikotarpius, nuosavos lėšos išaugo 3,7 proc.. Įmonės nuosavos lėšos tenkina „Mokumas II“ pakankamumo ir tinkamumo reikalavimus. Visi nuosavų lėšų elementai priskiriami 1 lygio kapitalui.

12 lentelė. Nuosavų lėšų struktūra ir palyginimas pagal laikotarpius (tūkst. EUR)

	2015-12-31	2016-12-31	Skirtumas EUR	Skirtumas proc.
Viso nuosavos lėšos	6 302	6 533	231	3,7 proc.
Akcinis kapitalas	3 852	3 852	0	
Sutikrinimo rezervo	2 450	2 681	231	

Sutikrinimo rezervo pokytis pagrinde susijęs su prognozuojamu dividendų paskirstymu. 2015 m. ši prognozė buvo 5% didesnė, nei faktinis dividendų paskirstymas 2016 m..

13 lentelė. Sutikrinimo rezervo struktūra ir palyginimas pagal laikotarpius (tūkst. EUR)

	2015-12-31	2016-12-31	Skirtumas
Iš viso sutikrinimo rezervo	2 450	2 681	259
Turto perviršis lyginant su įsipareigojimais	7 302	7 288	14
Numatomi dividendai ir pelno paskirstymas	-1 000	-755	245
Akcinis kapitalas	-3 852	-3 852	

Esminių nuosavų lėšų pokyčių neplanuojama.

E.2 Mokumo kapitalo reikalavimas ir minimalaus kapitalo reikalavimas

Mokumo kapitalo reikalavimas Bendrovėje vertinamas pagal standartinę formulę be jokių koregavimų.

Lyginant 2015 m. gruodžio 31d. ir 2016 m. gruodžio 31d. laikotarpius SCR sumažėjo 3,6 proc.. Didžiausias pokytis susijęs su kapitalo poreikio sumažėjimu ne gyvybės draudimo rizikai padengti. To priežastis – prisiimami mažesni draudimo įsipareigojimai.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

14 lentelė. SCR vertinimas bei palyginimas 2015 m. gruodžio 31d. ir 2016 m. gruodžio 31d.

	Kapitalo poreikis, tūkst. EUR		Skirtumas	Skirtumų komentarai
	2015-12-31	2016-12-31		
Bendras SCR	5 343	5 164	-179	
Kapitalo poreikis be OR	5 583	5 071	-512	
<i>Rinkos rizika</i>	1 224	1 226	2	
Palūkanų normų rizika	1	0	1	
Nekilnojamojo turto rizika	1 218	1 218	0	
Kredito palūkanų skirtumo Rizika	4	4		
Valiutų kursų rizika	11	11	0	
Koncentracijos rizika	63	83	20	
<i>Kitos šalies nemokumo rizika</i>	454	742	289	
Pirmo tipo kitos šalies nemokumo rizika	453	742	289	* Reikšmingai išaugo likučiai sąskaitose (rinkoje nėra 1-2 metų trukmės VVP, terminuotų indėlių bankai nepriima)
Antro tipo kitos šalies nemokumo rizika	1	7	6	
<i>Ne gyvybės draudimo rizika</i>	4 896	4 183	-713	
Įmokų ir rezervų rizika	1 187	1 179	-8	
Nutūkimų rizika	43	62	19	
Katastrofų rizika, iš viso	4 462	3 729	-733	
Koncentracijos rizika	3 116	3 096	-20	
Didelių žalių rizika	3 193	2 080	-1 113	*Prisiimami mažesni draudimo įsipareigojimai
<u>Operacinė rizika (OR)</u>	93	93	0	
<u>Atidėtųjų mokesčių poveikis</u>	-459	0	459	*2016 m. netaikytas Atidėtųjų mokesčių rizikos mažinimo efektas

Dėl SCR ir nuosavų lėšų pokyčio, SCR padengimas nuo 118 proc. 2015 m. gruodžio 31d. išaugo iki 127 proc. 2016 m. gruodžio 31d..

15 lentelė. SCR padengimas 2015 m. gruodžio 31d. ir 2016 m. gruodžio 31d.

	tūkst. EUR		Skirtumas EUR	Skirtumas proc.
	2015-12-31	2016-12-31		
SCR	5 343	5 164	-179	-3,6 %
Turimas "Mokumo II" kapitalas	6 302	6 533	231	+3,7%
SCR padengimas	118%	127%		

Bendrovės minimalus kapitalo reikalavimas nepasikeitė ir lygus absoliučiam minimalaus kapitalo reikalavimo (MCR) minimumui.

16 lentelė. MCR 2016 m. gruodžio 31d.

	Tūkst. EUR
MCR pagal tiesinę formulę	393
MCR viršutinė riba	2 324
MCR apatinė riba	1 291
Sudėtinis MCR	1 291
Absolūtus MCR minimumas	3 700
Taikytinas minimalaus kapitalo reikalavimas	3 700

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita
už metus, pasibaigusius 2016m. gruodžio 31d.

E.3 Nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme, taikymas apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą

Apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą, Bendrovė nenaudoja nuosavybės vertybinių popierių rizikos submodulio, pagrįsto įsipareigojimų trukme.

E.4 Standartinės formulės ir bet kokių taikomų vidaus modelių skirtumai

Mokumo kapitalo reikalavimas Bendrovėje vertinamas pagal standartinę formulę. Specifiniai parametrai netaikomi, vidaus modeliai nenaudojami.

E.5 Minimalaus kapitalo reikalavimo nesilaikymas ir mokumo kapitalo reikalavimo nesilaikymas

Bendrovėje nebuvo mokumo kapitalo reikalavimų nesilaikymo atvejų. Bendrovė veiklą organizuoja ir valdo rizikas taip, kad nemokumo rizika nekiltų.

Mokumo ir finansinės padėties ataskaita patvirtinta Bendrovės valdyboje 2017 m. gegužės 19 d. protokolu Nr. 10.